

TER BESLISSING EN
ONDERTEKENING

Aan
Minister van SZW

Datum
15-10-2024

nota

Aanbieding SEO-onderzoek inzake evaluatie
implementatiewet IORP II

Onze referentie
2024-

Opgesteld door

Aanleiding

De Europese Richtlijn 2016/2341 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPV's), ook wel IORP II genoemd, is bij **1** et van 19 december 2018 geïmplementeerd in Nederlandse wetgeving. Bij de behandeling van de implementatiewet IORP II in de Tweede Kamer heeft uw ambtsvoorganger toegezegd de wet te evalueren. Om invulling te geven aan deze toezegging heeft SEO Economisch Onderzoek (hierna: SEO) in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het Ministerie van Financiën het bijgesloten **evaluatieonderzoek** uitgevoerd. Bijgaand treft u het evaluatierapport en de Kamerbrief als reactie op deze evaluatie.

Uiterlijk bij
21 oktober 2024

Bijlage(n)
2

Geadviseerd besluit

Indien u instemt met bijgevoegde **concept-Kamerbrief**, wordt u verzocht deze te ondertekenen, mede namens de minister van Financiën. De brief zal worden verzonden als u en de minister van Financiën akkoord zijn.

Kernpunten

Inhoud IORP II

- De primaire beleidsverantwoordelijkheid voor het pensioenstelsel ligt bij SZW. Het bijgesloten evaluatierapport heeft echter ook betrekking op het beleidsterrein van Financiën, omdat IORP II ziet op de **marktordening** voor **pensioenuitvoering in de tweede pijler** en omdat de regelgeving die hieruit voortvloeit pensioenfondsen, verzekeraars en premiepensioeninstellingen (PPI's) raakt. Voor zover de Wet op financieel toezicht van toepassing is, vallen deze ook onder de verantwoordelijkheid van de minister van Financiën.
- Alle Nederlandse pensioenfondsen en PPI's vallen onder IORP II. De richtlijn bevat bepalingen op het gebied van governancevoorschriften, informatievereisten, grensoverschrijdende activiteiten en prudentieel toezicht.
- Het doel van de richtlijn is het bevorderen van de verdere ontwikkeling van **2** de tweede pijler pensioenen in de Europese Unie. Ook beoogt de implementatiewet om **grensoverschrijdende waardeoverdrachten** en samenwerking te faciliteren, doeltreffende vereisten op het gebied van **governance en prudentieel toezicht** te formuleren, **pensioencommunicatie** te verbeteren en de **stabiliteit** van pensioenfondsen te versterken.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Aanbieding SEO-onderzoek inzake evaluatie implementatiewet IORP II

Pagina: 1

	Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
wet van 19 december 2018 geïmplementeerd evaluatieonderzoek concept-Kamerbrief, marktordening pensioenuitvoering in de tweede pijler en omdat de regelgeving die hieruit				

	Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
tweede pijler pensioenen in de Europese Unie. grensoverschrijdende waardeoverdrachten governance en prudentieel toezicht pensioencommunicatie stabiliteit				

Resultaat rapport

- Het evaluatierapport bevestigt het beeld dat Nederland op het gebied van pensioenen **in lijn loopt in de Europese Unie**.
- De implementatiewet heeft bijgedragen aan de verdere professionalisering van de Nederlandse pensioensector via de **zogenoemde sleutelfuncties en eigenrisicobeoordeling**.
- Op het gebied van grensoverschrijdende activiteiten, informatievereisten en prudentieel toezicht heeft IORP II voor de Nederlandse pensioenpraktijk beperkt waarde toegevoegd.

Datum
15-10-2024

Onze referentie
2024

Inhoud Kamerbrief

- De Kamerbrief gaat in op de doelstellingen, onderzoeksvragen, methodologie en uitkomsten van het onderzoek. De reacties op het onderzoek en het vervolg komen ook aan bod.
- Voor de evaluatie van het onderzoek is gesproken met DNB, AFM en verschillende pensioenuitvoerders.

Vervolg en toezegging

- De resultaten van het onderzoek worden meegenomen bij de toekomstige gesprekken over **eventuele wijzigingen van de richtlijn**. In dit verband heeft EIOPA op 28 september 2023 een technisch advies uitgebracht aan de Europese Commissie. De verwachting is dat de EC in zijn nieuwe ambtstermijn hiervoor nieuwe voorstellen zal ontwikkelen.
- In de Kamerbrief doet u de **toezegging om de Kamer nader te informeren** over de tijdslijnen van dat proces en de inhoudelijke appreciatie van de commissievoorstellen zodra hier meer duidelijkheid over is.

Toelichting

Prudentieel toezicht

- IORP II heeft **beperkt additioneel bijgedragen** aan het prudentieel toezicht en de informatievereisten. Nederland had op beide gebieden al een vergaand wettelijk kader vóór de invoering van IORP II.

Grensoverschrijdende waardeoverdrachten

- Het onderzoek laat zien dat het aantal **grensoverschrijdende collectieve waardeoverdrachten van pensioenfondsen beperkt is en** dat dit met name komt door sociale en fiscale wetgeving, die sterk verschilt tussen de lidstaten.
- Het **instemmingsrecht** geldt hier ook als waarborg voor het pensioen. Een pensioenregeling is namelijk een arbeidsvoorwaarde. Door dit over te dragen naar het buitenland, wordt de daar geldende wetgeving van toepassing op het pensioen, waardoor het Nederlandse arbeids- en fiscale recht niet meer van toepassing is.
- IORP II had tot doel om bij te dragen aan grensoverschrijdende collectieve waardeoverdrachten, maar heeft hier **geen wezenlijke bijdrage aan** geleverd.

Governance

- De pensioensector geeft aan dat de implementatiewet van IORP II een positieve bijdrage heeft geleverd aan de professionalisering van de **governance** van pensioenfondsen met de instelling van sleutelfuncties.

 Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-------------------------	----------------------	------------------

voorop loopt in de Europese Unie.
zogenoemde sleutelfuncties en eigenrisicobeoordelin
eventuele wijzigingen van de richtlijn.
toezegging om de Kamer nader te informeren

 Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-------------------------	----------------------	------------------

beperkt additioneel bijgedragen
beperkt is en
grensoverschrijdende collectieve
waardeoverdrachten van pensioenfondsen
instemmingsrecht
geen wezenlijke bijdrage aan
governance

- Naar het oordeel van DNB heeft zowel de introductie van sleutelfuncties als de eigen **1** **risicobeoordeling (ERB)** de kwaliteit van de governance en het risicobeheer bij pensioenfondsen verder verbeterd.

Datum
15-10-2024

Onze referentie
2024

Informatievereisten

- Het onderzoek laat zien dat met betrekking tot de informatievereisten, de huidige gelaagdheid in de communicatie aan pensioendeelnemers, via bijvoorbeeld het **Uniform Pensioen Overzicht en Mijnpensioenoverzicht.nl**, door pensioenfondsen voor hun deelnemers als voldoende wordt ervaren. Pensioenfondsen baseren dit op eerdere deelnemersonderzoeken die een meerderheid van de pensioenfondsen heeft laten uitvoeren.
- De beperkte verbeteringen die met de implementatiewet IORP II waren beoogd, zijn behaald. Het voorliggende evaluatieonderzoek **geeft geen aanleiding om het wettelijk kader aan te passen.**

Vervolg

- De resultaten van het evaluatieonderzoek naar de implementatiewet IORP II zullen verder worden meegenomen bij de toekomstige gesprekken over een eventuele wijzigingen van de IORP II richtlijn.
- In dit verband heeft de European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA)¹ op 28 september 2023 een **3** **technisch advies** uitgebracht aan de Europese Commissie (EC). In dit advies wordt gewezen op **4** **andere stappen** die genomen kunnen worden op het gebied van **2** **governance, grensoverschrijdende waardeoverdrachten, informatievoorziening**, de overstap van DB naar DC, duurzaamheid en diversiteit en inclusie.
- De verwachting is dat de EC in zijn **nieuwe ambtstermijn hiervoor nieuwe voorstellen zal ontwikkelen.** De Kamer zal op een later moment worden geïnformeerd over dit proces, zodra duidelijk is hoe de EC het tijdpad voor zich ziet en wat de voorstellen van de EC zijn.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief Reactie op Evaluatie implementatiewet IORP II	Verzenden aan TK	
2	2024-79 Pensioenen en de Europese richtlijn	Verzenden aan TK	

¹ EIOPA werkt aan het opsporen, beoordelen, beperken en beheren van risico's en bedreigingen voor de financiële stabiliteit van de sector verzekeringen en bedrijfspensioenfondsen.

	Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
risicobeoordeling (ERB) Uniform Pensioen Overzicht en Mijnpensioenoverzicht.nl, door pensioenfondsen voor hun deelnemers als voldoende wordt ervaren. geeft geen aanleiding om het wettelijk kader aan te passen.				
	Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
governance, grensoverschrijdende waardeoverdrachten, informatievoorziening, technisch advies verdere stappen nieuwe ambtstermijn hiervoor nieuwe voorstellen zal ontwikkelen.				
	Nummer: 3	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Underline	Datum: Onbepaald
technisch advies				
	Nummer: 4	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Underline	Datum: Onbepaald
verdere stappen voorstellen				
	Nummer: 5	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: (Unknown)	Datum: Onbepaald
In hoeverre vloeien uit deze voornemens nieuwe financiële en/of juridische risico's voort voor het Nederlandse pensioenstelsel? Graag nadere info.				

En in slotpassage s.v.p. sterker benadrukken dat pensioenen een nationale aangelegenheid zijn en blijven en dat we alert zijn op risico's.